

2023

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIC SURINAME**

No. 158

WET van 25 oktober 2023, houdende nadere wijziging van de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIC SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - in verband met de beslissing van het Constitutioneel Hof (S.B. 2022 no. 85) - het nodig is de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55) nader te wijzigen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL 1

In de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. In Artikel 1 lid 1 wordt na de zinsnede "Onafhankelijk Kiesbureau" de volgende zinsnede ingevoegd: verder te noemen het Kiesbureau.

- B. In Artikel 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
- (1) In lid 1 wordt onder vernummering van lid 1 tot lid 1b, een nieuw lid 1a toegevoegd, luidende als volgt:
 - 1a. Het Kiesbureau is belast met de controle van het kiezersregister, als bedoeld in artikel 13, en heeft desgewenst onmiddellijk toegang tot de bron van de gegevens en krijgt daarbij de volle medewerking van de Minister aan wie de zorg voor Binnenlandse Zaken is opgedragen en van alle betrokken medewerkers bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken.
 - (2) In lid 4 onderdeel c wordt na de zinsnede "plaatsvervangende leden van" de volgende zinsnede ingevoegd: het Centraal Hoofdstembureau,.
 - (3) In lid 4 onderdeel d wordt na de zinsnede "functionering van" de volgende zinsnede ingevoegd: het Centraal Hoofdstembureau,.
- C. In de artikelen 3 en 4 wordt het woord "vijfentwintigste" vervangen door: veertigste.
- D. In artikel 8 lid 1 wordt de zinsnede "per district" geschrapt.
- E. Artikel 9 komt te luiden:
1. De Nationale Assemblée bestaat uit 51 leden die worden gekozen op grond van algemene, vrije en geheime verkiezingen krachtens het stelsel van evenredige vertegenwoordiging bij grootste gemiddelde en voorkeurstemmen.
 2. Personen, die zich kandidaat hebben gesteld ter verkiezing tot lid van De Nationale Assemblée zijn aaneengesloten twee jaren voorafgaand aan de dag der stemming ingezetene van Suriname en bezitten de Surinaamse nationaliteit.

- F. In de artikelen 16 lid 5 en 17 lid 2 wordt het woord "vijfentwintigste" vervangen door: veertigste.
- G. Na artikel 16 wordt een nieuw artikel 16a toegevoegd luidende als volgt:

Artikel 16a

1. Bij iedere verkiezing worden de kiezerslijsten gehanteerd, welke tenminste honderd dagen voor de verkiezingen is vastgesteld, goedgekeurd en gepubliceerd.
 2. De Minister aan wie de zorg voor Binnenlandse Zaken is opgedragen stelt jaarlijks, voor zover het geen verkiezingsjaar betreft, doch uiterlijk veertien maart van het desbetreffend jaar de kiezerslijsten vast en stelt deze ter inzage van het Kiesbureau. Het Kiesbureau keurt vervolgens na controle de kiezerslijsten goed.
 3. Op het bedoelde in voornoemd lid wordt, in geval het een verkiezingsjaar betreft, artikel 16 in acht genomen. Het Kiesbureau keurt vervolgens na controle de kiezerslijsten goed.
 4. Na goedkeuring van de kiezerslijsten worden deze middels een schriftelijke kennisgeving aan de President en De Nationale Assemblée bekend gemaakt. Deze kennisgeving wordt binnen veertien dagen op de website van het Kiesbureau geplaatst en in het Advertentieblad van de Republiek Suriname gepubliceerd.
- H. De tekst van hoofdstuk VI wordt vervangen door:
HET KIESDISTRICT, DE RESSORTEN EN DE
STEMBUREAUS.

- I. In het kopstuk van artikel 24 wordt de zinsnede "DE KIESDISTRICTEN" vervangen door:
HET KIESDISTRICT.
- J. Artikel 24 komt te luiden:
1. Voor de verkiezingen van de leden van De Nationale Assemblée is er 1 kiesdistrict, waarvan de grenzen samenvallen met de landsgrenzen.
 2. Voor de verkiezing van de leden van de Ressortraden worden de districten in ressorten verdeeld waarvan de grenzen bij afzonderlijk wet worden vastgesteld als bepaald in artikel 26 lid 1.
- K. In artikel 25 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
- (1) lid 4 komt te luiden:
4. Iedere kiezer brengt voor de verkiezing van de leden van De Nationale Assemblée en van de leden van de Ressortraden, zijn stem uit ten overstaan van het voor hem aangewezen stembureau in het ressort van het district waar de kiezer staat ingeschreven in het bevolkingsregister.
- (2) Lid 5 wordt geschrapt.
- L. Artikel 26 lid 1 komt te luiden:
1. Voor de verkiezing van de leden van De Nationale Assemblée alsmede voor die van de leden van de Ressortraden wordt voor elk district een hoofdstembureau ingesteld, waarvan de grenzen van de districten en de grenzen van de ressorten samenvallen met de grenzen, zoals die respectievelijk zijn aangegeven in het Decreet Distriktenindeling 1983 (S.B. 1983 no.24) en het Decreet Ressorten-indeling 1987 (S.B. 1987 no.67).

- M. In artikel 29 wordt een nieuw lid 7 toegevoegd luidende als volgt:
7. Het Centraal Hoofdstembureau is belast met de kandidaatstelling van De Nationale Assemblée.
- N. In artikel 31 lid 4 wordt de zinsnede "vierentwintigste tot en met de negentiende" vervangen door:
vierendertigste tot en met de negenentwintigste.
- O. In artikel 31 lid 5 wordt de tweede volzin vervangen door:
5. Bij staatsbesluit wordt de verdere uitwerking van de waarborgsom vastgesteld.
- P. In artikel 31 lid 7 wordt de zinsnede "SRD 25,-" vervangen door: SRD 250,-.
- Q. In artikel 32 wordt het woord "Kiesbureau" vervangen door: Centraal Hoofdstembureau
- R. In artikel 38 lid 1 wordt het woord "hoofdstembureau" vervangen door: Centraal Hoofdstembureau.
- S. Artikel 42 wordt als volgt gewijzigd:
(1). Lid 1 komt te luiden:
1. Voor het kiesdistrict, als bedoeld in artikel 24 lid 1, wordt één kandidatenlijst ingediend.
(2). Lid 3 komt te luiden:
3. Op de lijst, als bedoeld in lid 1, kunnen ten hoogste vijftientwintig kandidatenplaatsvervangers worden geplaatst. Hun rangorde op de lijst wordt bepaald door de plaats, die zij op de kandidatenlijst innemen.

- T. In artikel 44 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
(1) lid 1 komt te luiden:
1. De inlevering van de kandidatenlijsten geschiedt door twee personen, die hiertoe door de politieke organisatie, die is geregistreerd in het openbaar register als bedoeld in artikel 31, zijn gemachtigd.

(2) lid 2 onderdeel b komt te luiden:
b. een bewijs van de betaling van de waarborgsom als bedoeld in artikel 31.
- U. In de artikelen 46, 47, 48 lid 1 en 49 wordt het woord "hoofdstembureau" vervangen door:
Centraal Hoofdstembureau.
- V. Artikel 50 wordt gewijzigd als volgt:
(1) In lid 1 wordt het woord "hoofdstembureau" vervangen door:
Centraal Hoofdstembureau.
(2) Lid 3 onderdeel d komt te luiden:
d. indien een kandidaat die voorkomt op de kandidatenlijst zijn hoofd- of werkelijke verblijf niet heeft in de Republiek Suriname.
- W. In de artikelen 51, 52 en 53 lid 1 wordt het woord "hoofdstembureau" vervangen door:
Centraal Hoofdstembureau.
- X. Artikel 60 lid 2 onder b komt te luiden:
b. een verklaring van het Centraal Hoofdstembureau waaruit de registratie van de politieke organisatie in het openbaar register en een bewijs van de betaling van de waarborgsom, als bedoeld in artikel 31 lid 5, blijkt.

- Y. In artikel 67 wordt na de zinsnede "aan de President" ingevoegd de zinsnede" en het Centraal Hoofdstembureau".
- Z. Artikel 68 wordt als volgt gewijzigd:
(1) In lid 1 wordt een tweede volzin toegevoegd luidende:
Van het beroepschrift wordt een afschrift gezonden aan het Centraal Hoofdstembureau.
(2) In lid 2 wordt na de zinsnede "aan appellant(en)" toegevoegd de zinsnede "het Centraal Hoofdstembureau".
- AA. In artikel 69 lid 1 wordt na de zinsnede "zijn beslissing aan" toegevoegd de zinsnede "het Centraal Hoofdstembureau en".
- BB. Artikel 76 lid 2 komt te luiden:
2. De in lid 1 bedoelde personen moeten de volgende documenten, als bedoeld in artikel 60 lid 2 overleggen.
- CC. In artikel 78 wordt de zinsnede "38 lid 1" vervangen door: 54 lid 1.
- DD. In artikel 81 lid 3 onderdeel d wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.
- EE. In artikel 82 wordt na de zinsnede "de President" toegevoegd de zinsnede" en het Centraal Hoofdstembureau".

- FF. In artikel 83 lid 2 wordt na de zinsnede "aan appellant(en) " toegevoegd de zinsnede "het Centraal Hoofdstembureau".
- GG. In artikel 85 lid 1 wordt de zinsnede "vijf en veertig" vervangen door: zestig.
- HH. In artikel 87 lid 1 wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.
- II. In artikel 90 lid 2 onder f wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.
- JJ. Artikel 99 onderdeel a komt te luiden:
a. Het ronde witte vlak in het zwarte blok geplaatst in het stemvak voor de naam van een kandidaat zijner keuze, waarmee hij tevens aangeeft de politieke organisatie van zijn keuze indien het een verkiezing voor een Ressortraad betreft.
- KK. In artikel 107 lid 4 onder c wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.
- LL. In artikel 110 lid 1 onder a en b wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.
- MM. Artikel 119 lid 1 onder a komt te luiden:
a. de naam van de kandidaat op wie, alsmede de aanduiding van de politieke organisatie op welke een stem is uitgebracht, indien het de verkiezing voor een Ressortraad betreft;
- NN. In artikel 120 lid 2 komen de onderdelen d en e te luiden:
d. voor De Nationale Assemblée op meer dan één kandidaat is gestemd, of

- e. voor een Ressortraad op meer dan één kandidaat is gestemd.

OO. Artikel 121 komt te luiden:

Artikel 121

Bij de verkiezing voor De Nationale Assemblée en Ressortraad stelt het stembureau vast:

- a. ten aanzien van iedere lijst het aantal der op iedere kandidaat uitgebrachte stemmen, en
- b. het aantal op elke politieke organisatie uitgebrachte stemmen per stembureau.

PP. In de artikelen 122 lid 4, 124 onderdelen b en c, en 126 leden 1 en 2 wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.

QQ. Artikel 129 komt te luiden:

Artikel 129

1. De kandidaten voor de Ressortraden worden gekozen krachtens het stelsel van evenredige vertegenwoordiging bij grootste gemiddelden met voorkeurstemmen.
2. De zetels worden, overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 toegekend per ressort.
3. De eerste zetel wordt toegekend aan de politieke organisatie met het hoogste aantal stemmen. Vervolgens wordt telkens bepaald welke organisatie na toevoeging van een volgende zetel het grootste gemiddelde aantal stemmen heeft.
4. Indien meer dan één politieke organisatie het hoogste aantal stemmen heeft, wordt aan elk van die organisaties een zetel toegekend.

5. Blijken na toevoeging van een volgende zetel, twee of meer politieke organisaties het grootste gemiddelde aantal stemmen te hebben, dan wordt aan elk van die organisaties een zetel toegekend.
 6. In de gevallen als bedoeld in de leden 4 en 5, geldt dat het aantal nog toe te kennen zetels toereikend moet zijn anders beslist het lot.
 7. Het Centraal Hoofdstembureau deelt, nadat het aantal zetels aan een politieke organisatie is toegewezen, het totaal aantal op die lijst uitgebrachte stemmen door het aantal toegewezen zetels. De kandidaten die meer stemmen op hun naam hebben verzameld dan dit quotiënt, zijn bij voorkeur gekozen. Voor het overige en voor zover kandidaten een gelijk aantal voorkeurstemmen hebben behaald worden de zetels toegekend naar de volgorde van de door de politieke organisatie ingediende kandidatenlijst.
 8. Indien een politieke organisatie slechts één zetel heeft behaald, wordt die zetel toegekend aan de kandidaat van die politieke organisatie met het hoogste aantal stemmen.
- RR. In artikel 131 lid 2 wordt de zinsnede "artikel 9 toegekend per district" vervangen door: artikel 9 lid 1 toegekend.
- SS. In de artikelen 136 lid 1 en 137 lid 1 wordt het woord "kiesdistrict" vervangen door: district.
- TT. In artikel 138 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
- (1) In lid 2 wordt na de zinsnede "te vervullen zijn, geeft het" de volgende zinsnede ingevoegd: Centraal Hoofdstembureau of.

(2) Na lid 3 wordt een nieuw lid 4 toegevoegd, luidende als volgt:

4. In geval van een bijzondere toestand, kunnen regelen gesteld worden bij wet, krachtens welke aan de kiezer toestemming wordt verleend, in geval het betreft de verkiezing van de leden van De Nationale Assemblée, naar keuze te stemmen ten overstaan van een ander dan voor hem aangewezen stembureau binnen hetzelfde district.

UU. In artikel 142 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

(1) In lid 1 wordt de zinsnede " ten hoogste Sf 1.000,- (Eéenduizend Gulden) vervangen door: de tweede categorie.

(2) Na lid 2 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd luidende als volgt:

3. De artikelen 163 tot en met 167 van het Wetboek van Strafrecht en artikel 13 lid 1 van de Anti-Corruptiewet (S.B. 2017 no. 85) zijn van overeenkomstige toepassing op het verhandelen, opkopen, verkopen, aanbieden of doen aanbieden, het aannemen of doen aannemen, van geld of goederen, dan wel alle andere handelingen ter beïnvloeding van het stemgedrag.

VV. In artikel 143 wordt de zinsnede " ten hoogste Sf 1.000,- (Eéenduizend Gulden) vervangen door: de derde categorie.

WW. In artikel 144 lid 1 wordt de zinsnede " ten hoogste Sf 1000,- (Eéenduizend Gulden) vervangen door: de tweede categorie.

- XX. In artikel 145 wordt de zinsnede " ten hoogste Sf 200,- (Tweehonderd Gulden) vervangen door: de eerste categorie.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 25ste oktober 2023

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

Uitgegeven te Paramaribo, de 26ste oktober 2023
De Minister van Binnenlandse Zaken,

BRONTO S.G. SOMOHARDJO.

WET van 25 oktober 2023, houdende nadere wijziging van de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55).

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Naar aanleiding van de beslissing van het Constitutioneel Hof van de Republiek Suriname d.d. 5 augustus 2022, zaaknummer CH-02, inzake toetsing ex artikel 144 Grondwet jo. artikel 12 lid 1 Wet Constitutioneel Hof van de artikelen 9 jo. 24 van de Kiesregeling op strijdigheid met de Grondwet, alsmede het Internationaal Verdrag inzake Burger en Politieke Rechten (IVBPR), het Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens (AVRM) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is het noodzakelijk de Kiesregeling te wijzigen.

Het Constitutioneel Hof heeft de rechtsvraag of de artikelen 9 en 24 van de Kiesregeling in strijd zijn met de Grondwet en internationale verdragen bevestigd. Het Constitutioneel Hof is van oordeel dat de artikelen 9 en 24 van de Kiesregeling resulteren in ongelijke stemgewicht en ongeoorloofde positieve discriminatie met als gevolg dat deze bepalingen onverbindend zijn verklaard.

Voor een verantwoorde evenredige vertegenwoordiging moet de zetelverdeling en zeteltoewijzing zoveel mogelijk voldoen aan de One Man One Vote One Value gedachte en gelijkheid als norm.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

In dit artikel heeft er een uitbreiding plaatsgevonden van de bevoegdheden van het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB). Deze uitbreiding houdt in dat het OKB een controlerende taak heeft met betrekking tot het kiezersregister. Om deze bevoegdheid effectiever en efficiënter uit te oefenen heeft dit orgaan toegang tot alle gegevens beheerd door het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB), ressorterende onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Dit brengt met zich mee dat voornoemde actoren gehouden zijn tot informatieverschaffing.

Artikelen 3 en 4

In deze artikelen vindt er een verruiming plaats van vijftwintig dagen naar veertig dagen voor het bereiken van de achttienjarige leeftijd, voor degenen die de leden van De Nationale Assemblée en de Ressortraad mogen kiezen.

Artikelen 8 en 24

Volgens artikel 8 lid 1 (oud) werden de leden van De Nationale Assemblée per district gekozen voor een periode van vijf jaren. Om te voldoen aan de beslissing van het Constitutioneel Hof en de soevereine wil van het volk tot uiting te brengen, worden de leden van De Nationale Assemblée landelijk gekozen. Dit heeft tot gevolg dat voor de verkiezingen van de leden van De Nationale Assemblée er 1 kiesdistrict is, waarvan de grenzen samenvallen met de landsgrenzen van de Republiek Suriname.

Voor de verkiezingen van de Ressortraden geldt nog steeds dat de districten in ressorten worden verdeeld, waarvan de grenzen samenvallen met de grenzen zoals vastgesteld in het Decreet Ressortenindeling 1987.

Artikel 9

Dit artikel geeft aan welk stelsel gehanteerd wordt voor de verkiezingen van de leden van De Nationale Assemblée. Voorwaarden voor kandidaatstelling voor deze verkiezing is dat personen voorafgaand aan de verkiezingen onafgebroken tenminste twee jaren wonen in Suriname en tenminste twee jaren voorafgaand aan de verkiezingen de nationaliteit van Suriname bezitten.

Ter waarborging van betrouwbare kiezerslijsten, zullen deze lijsten jaarlijks worden vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken en ter goedkeuring aangeboden aan het OKB. Van deze goedkeuring worden de President en De Nationale Assemblée schriftelijk in kennis gesteld. Deze schriftelijke inkennisstelling wordt geplaatst op de website van het OKB en gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.

Voor iedere verkiezing worden de kiezerslijsten gehanteerd die 100 dagen vóór de dag der stemming zijn vastgesteld, goedgekeurd en gepubliceerd.

Artikelen 16 lid 5 en 17 lid 2

De verruiming van "vijfentwintigste dag" naar "veertigste dag" in deze bepalingen past in het kader van de democratische ordening in het gehele verkiezingsproces, zoals geregeld in deze wet en waarbij aan alle politieke organisaties de ruimte wordt geboden ter samenstelling van de kiezerslijsten en het verbeteren daarvan.

Artikel 25

Voor de verkiezingen van de leden van De Nationale Assemblée en van de Ressortraad wordt de kiezer gedirigeerd naar een stembureau in het ressort van het district waar de kiezer woont. Dit is de werkwijze die bij elke verkiezing wordt gehanteerd.

Artikel 26

Volgens dit artikel wordt voor elk kiesdistrict een hoofdstembureau ingesteld, waarvan de voorzitter is de districtscommissaris van het district waar het hoofdstembureau is gevestigd. Ondanks er nu sprake is van één kiesdistrict bij de verkiezing van de leden van De Nationale Assemblée, blijft de organisatie voor wat betreft de stembureaus ongewijzigd, omdat kiesgerechtigden hun stem ten overstaan van het daartoe aangewezen stembureau moeten uitbrengen. Voor de vaststelling van de district grenzen wordt volledigheidshalve verwezen naar de Decreten Distriktenindeling 1983 en Ressorten-indeling 1987.

Artikelen 29, 32, 38 lid 1, 46, 47, 48 lid 1, 49, 50 lid 1, 52 en 53

Artikel 29 omvat een uitbreiding van de taken van het Centraal Hoofdstembureau. Het Centraal Stembureau is hierdoor belast met de kandidaatstelling voor de verkiezing voor de leden van De Nationale Assemblée. De taak was bij de voorgaande verkiezingen weggelegd voor het Hoofdstembureau. Als gevolg hiervan wordt in de artikelen 32, 38 lid 1, 46, 47, 48 lid 1, 49, 50 lid 1, 52 en 53 Hoofdstembureau vervangen door Centraal Stembureau.

Artikelen 31 leden 4 en 7

De verruiming van de in deze bepaling aangegeven periode past eveneens in het kader van de democratische ordening zoals geregeld in deze wet en waarbij aan alle politieke organisaties de ruimte wordt geboden in het gehele verkiezingsproces. In deze bepaling vindt dus een verruiming plaats van de gelegenheid tot aanbidding van de registratie van een politieke organisatie.

Lid 7 brengt met zich mee dat het bedrag in de formule voor het vaststellen van de hoogte van de waarborgsom is gewijzigd, omdat het bedrag dat gehanteerd werd voor de verkiezingen van 2020 thans is achterhaald.

Artikel 42**Lid 1**

De consequentie van het hanteren van de landelijke evenredigheid is dat elke politieke organisatie slechts één kandidatenlijst indient voor de verkiezing van leden van De Nationale Assemblée voor het totaal grondgebied van de Republiek Suriname.

Artikel 44 lid 2 onderdeel b

Voor deelname aan de verkiezingen moesten politieke organisaties zich registreren bij het Centraal Hoofdstembureau en kregen ter zake een verklaring van registratie. Gezien de nieuwe rol van het Centraal Hoofdstembureau zou de politieke organisatie bij de kandidaatstelling van de leden voor De Nationale Assemblée deze zelfde verklaring moeten overleggen aan het Centraal Hoofdstembureau. Dit onderdeel is vervangen, waarbij thans het bewijs van betaling voor de waarborgsom moet worden overgelegd. De wetgever had nagelaten te regelen dat bij de indiening van de kandidatenlijst een bewijs van voldoening aan de waarborgsom overgelegd moet worden.

Artikel 50 lid 3

Dit lid is in lijn gebracht met hetgeen thans zal gelden voor de verkiezing van De Nationale Assemblée, met name de landelijke evenredigheid waarbij er één kiesdistrict geldt. Derhalve kan een persoon die niet woont in Suriname, zich niet kandidaat stellen. In casu wordt desbetreffende kandidaat geschrapt van de kandidatenlijst.

Artikel 60 lid 2

Bij de registratie van de politieke organisatie voor deelname aan de verkiezingen moet voldaan worden aan een waarborgsom. De wetgever had nagelaten te regelen dat bij de indiening van de kandidatenlijst een bewijs van voldoening aan de waarborgsom overgelegd moet worden.

Artikelen 67, 68, 69 lid 1, 82 en 83 lid 2

In deze artikelen is het Centraal Hoofdstembureau toegevoegd, omdat thans de diverse hoofdstembureaus onder de verantwoordelijkheid van het Centraal Hoofdstembureau zullen functioneren.

Artikel 85 lid 1

In deze bepaling vindt er een verruiming plaats van vijfenveertig dagen naar zestig dagen voor de vaststelling van de dag der kandidaatstelling en stemming voor de periodieke verkiezing van de leden van de volksvertegenwoordigende lichamen, mede in het kader van een betere organisatie van de verkiezingen door de autoriteiten die daarmee belast zijn. Deze verruiming past in het kader van de democratische ordening zoals geregeld in deze wet en waarbij aan alle politieke organisaties en de autoriteiten de ruimte wordt geboden in het geheel verkiezingsproces.

Artikel 99

Vanwege het landelijk evenredigheidsstelsel, ook bij de verkiezing van de ressortraadsleden is wijziging van onderdeel a in deze bepaling noodzakelijk geworden. De wijziging houdt in dat voor het kiezen van de ressortsraadsleden, thans slechts op één kandidaat gestemd kan worden.

Artikel 119 lid 1

De stemopneming voor De Nationale Assemblée en Ressortraad geschiedt thans op dezelfde wijze.

Artikel 120 lid 2

Met het gewijzigde kiesstelsel wordt voor zowel voor de verkiezing van De Nationale Assemblée als Ressortraden slechts op één kandidaat van een politieke organisatie gestemd. Indien er op meer dan één kandidaat gestemd is, is het desbetreffend stembiljet ongeldig.

Artikel 121

Hetgeen het stembureau vaststelt bij de stemopneming voor zowel de verkiezing van De Nationale Assemblée als Ressortraden is met de wijziging van het kiesstelsel thans hetzelfde.

Artikel 129

Met het gewijzigde kiesstelsel is de wetgever afgestapt van het personen meerderheidsstelsel en wordt het stelsel van evenredige vertegenwoordiging bij grootste gemiddelden met voorkeurstemmen gehanteerd.

Artikel 138

De kennisgeving van kandidatenlijsten van Ressortraden wordt gedaan door het hoofdstembureau en voor zover het de kandidatenlijsten betreft van De Nationale Assemblée wordt deze gedaan door het Centraal Hoofdstembureau.

Artikel 142 lid 3

In dit lid heeft er een uitbreiding plaatsgevonden van de strafbepalingen.

Paramaribo,

2023.

A. Gajadien

R. Parmessar

J. Kanape

G. Rusland

